

ค่ายเยาวชนเตรียมรับมือภัยพิบัติ (Survival Camp) ณ ศูนย์รวมตะวัน อ.เมือง จ.กาญจนบุรี

ท่ามกลางปัญหาด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อันเป็นผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยจะสังเกตจากภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นเช่น พายุที่มีความรุนแรงขึ้นในแต่ละภูมิภาค ความผิดปกติของปริมาณฝนในแต่ละฤดูกาล ภาวะอุณหภูมิที่สูงขึ้นในหลายๆประเทศ ตลอดจนปริมาณน้ำแข็งที่ลดลงในบริเวณขั้วโลกเหนือและขั้วโลกใต้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนบ่งชี้ถึงความรุนแรงขึ้นแบบก้าวกระโดดส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งถือเป็นแหล่งอาหารของประชากรโลก อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคมและระบบเศรษฐกิจระดับโลกตามมามากมาย ผลกระทบเหล่านี้ล้วนมีปัจจัยพื้นฐานมาจากกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดจากความต้องการของมนุษย์ที่ไม่มีความสิ้นสุด แต่ทว่าสุดท้ายแล้ว มนุษย์ผู้เป็นต้นเหตุของปัญหาก็กลับกลายเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบเหล่านั้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ปัจจุบันภัยพิบัติทางธรรมชาติถือเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินโดยไม่สามารถประเมินมูลค่าได้ เนื่องจากเป็นปัญหาที่มนุษย์ไม่สามารถพยากรณ์หรือคาดการณ์ได้ล่วงหน้า ประกอบกับคนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวทางการรับมือภัยพิบัติที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามถึงแม้คนจะมีความรู้เกี่ยวกับการรับมือปัญหาดังกล่าว แต่ยังคงขาดความตระหนักและใส่ใจเพราะเห็นว่าภัยพิบัตินั้นเป็นเรื่องไกลตัว โดยเฉพาะประชากรกลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ ซึ่งถือเป็นกลุ่มที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่รอบตัวมากมาย แต่งานด้านการเรียนรู้และพัฒนาด้านทักษะการรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญต่อการอยู่รอดในอนาคต

ค่ายเตรียมรับมือภัยพิบัติ (Survival Camp) ศูนย์รวมตะวัน อ.เมือง จ.กาญจนบุรี เป็นค่ายที่ถูกออกแบบให้มีสาระ กระบวนการและกิจกรรม ที่หนุนเสริมการเรียนรู้ด้านการรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติหลายๆ รูปแบบ เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้งหรือสถานการณ์ฉุกเฉินอื่นๆ เช่น ขาดแคลนอาหาร ไฟดับหรือการขาดแคลนแหล่งที่อยู่อาศัย เป็นต้น โดยกิจกรรมจะเป็นการประยุกต์ใช้หลักการหรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ มาวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ทางด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งแนวโน้มในอนาคต ทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และระดับโลก ในการวิเคราะห์หรือทำความเข้าใจกับแนวทางหรือวิธีการรับมือหรือแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมภายใต้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จำลอง เพื่อเป็นแนวทางในการเผชิญกับปัญหาในสถานการณ์จริง ทำให้คาดหวังได้ว่า นักเรียนที่ได้ผ่านกระบวนการค่ายเตรียมรับมือภัยพิบัติ จะมีทักษะและภูมิคุ้มกันเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาภัยฉุกเฉินได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับโลกร้อนและแนวทางการรับมือภัยพิบัติ
2. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเตรียมรับมือปรับตัวและการเอาตัวรอดในกรณีภัยพิบัติฉุกเฉิน สอดแทรกกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
3. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิต ได้แก่ ทักษะการใช้ชีวิต (การเสียสละ จิตอาสา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ความเป็นมิตร) ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการทำงานเป็นทีม (การยอมรับฟัง กระบวนการกลุ่ม การแบ่งงาน)

กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนและบุคคลทั่วไป

สถานที่จัดทำค่าย ศูนย์รวมตะวัน อ.เมือง จ.กาญจนบุรี

ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน

แนวคิดในการจัดค่าย “เตรียมรับมือภัยพิบัติ”

1. เป็นค่ายที่มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีความเชื่อมโยงประสานและร้อยเรียงของสาระ (ตลอด 3 วัน 2 คืน) เพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน และพัฒนาเป็นทักษะความรู้และทักษะปฏิบัติ ในที่สุด
2. เป็นค่ายที่มีการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (Experiential Learning) และในสถานการณ์จริง ที่นักเรียนได้มีโอกาสจับต้อง สัมผัส จนเกิดทักษะในการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดภัยพิบัติฉุกเฉิน
3. เป็นค่ายที่ส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง การทำด้วยตัวเอง การมีวินัย การมีส่วนร่วม การแสดงออกของนักเรียน

กิจกรรมเรียนรู้ (จัดกิจกรรมตามระดับชั้นของนักเรียน)

1. กิจกรรมเรียนรู้และฝึกสังเกตพฤติกรรมธรรมชาติ
 - เดินป่าบนเส้นทางศึกษาธรรมชาติในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ เรียนรู้ความสัมพันธ์ในระบบนิเวศและฝึกสังเกตพฤติกรรมของต้นไม้ สัตว์ป่า ดิน น้ำและลมฟ้าอากาศ เป็นต้น อีกทั้งยังได้เรียนรู้การใช้แผนที่นำทาง เข็มทิศและเทคนิคการใช้สัญญาณเพื่อขอความช่วยเหลือด้วยวิธีการต่างๆ
2. กิจกรรมพิชิตโลกไร้ตะวัน
 - ท้ามกลางภัยพิบัติที่ส่งผลกระทบต่อระบบขนส่งพลังงาน ผู้เข้าอบรมจะได้เรียนรู้วิธีการเอาตัวรอดท่ามกลางความมืดและฝึกวางแผนภายในทีมเพื่อเอาตัวรอดจากสถานการณ์ฉุกเฉินนี้ให้ได้
3. เรียนรู้วิธีการเอาตัวรอดจากภัยพิบัติในสถานการณ์ต่างๆ
 - 3.1 ผลิตน้ำดื่มด้วยตัวเอง
 - เรียนรู้การผลิตน้ำดื่มด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ผลิตน้ำดื่มจากต้นไม้ ผลิตน้ำดื่มจากอากาศ ประดิษฐ์เครื่องกรองน้ำแบบคอนโดขวด เป็นต้น
 - 3.2 จุดไฟด้วยวัสดุธรรมชาติ
 - เรียนรู้วิธีการและทดลองสร้างเครื่องมือสำหรับจุดไฟจากวัสดุทางธรรมชาติ
 - 3.3 สร้างเครื่องมือจากวัสดุธรรมชาติ
 - เรียนรู้วิธีการสร้างอุปกรณ์จำเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตยามเกิดภัยพิบัติ เช่น ประดิษฐ์ตะเกียงทำมิด เต่าแก้วสฟลั่งแสงอาทิตย์ เป็นต้น
 - 3.4 สร้างที่อยู่อาศัย
 - เรียนรู้วิธีการสร้างที่พักอาศัยอย่างง่ายในรูปแบบต่างๆ เช่น เรียนรู้การผูกเงื่อนในรูปแบบต่างๆ การสร้างที่พักท่ามกลางธรรมชาติ เป็นต้น
 - 3.5 ของใช้จำเป็น
 - เรียนรู้วิธีการทำของใช้จำเป็นจากวัสดุที่มีในธรรมชาติ อาทิ ผลิตสบู่ ยาสีฟัน แปรงสีฟัน อาหารยามฉุกเฉินและเรียนรู้เกี่ยวกับสมุนไพรรักษาโรคพื้นฐานต่างๆ เป็นต้น
4. กิจกรรมเรียนรู้การเอาตัวรอดจากการสังเกตดวงดาว
 - เรียนรู้กลุ่มดาวยามค่ำคืนและฝึกสังเกตการเคลื่อนที่ของระบบดวงดาวบนท้องฟ้าในแต่ละฤดูกาลที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการหาทิศทางและมีอิทธิพลต่อระบบภูมิอากาศของโลก
5. กิจกรรมเกมสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมความเป็นผู้นำ ความสามัคคี การทำงานเป็นทีม ทักษะในการสื่อสาร การแก้ปัญหา และได้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
 - กิจกรรมต่อเรือต่อชีวิต
 - กิจกรรม space for living
 - กิจกรรมสร้างเสริมการทำงานเป็นทีมต่างๆ
6. กิจกรรม Survival kit แนวทางการเตรียมถุงยังชีพเพื่อรับมือกับสถานการณ์ภัยพิบัติต่างๆ

ร่างกำหนดการ

เวลา	กิจกรรมวันที่ 1	กิจกรรมวันที่ 2	กิจกรรมวันที่ 3
ภาคเช้า 07.30 - 13.00 น.	◆ เดินทางถึงศูนย์รวมตะวัน ◆ ต้อนรับ แบ่งกลุ่มแนะนำตัว ◆ ประเมินความรู้เรียน ◆ รับประทานอาหารกลางวัน	◆ กิจกรรมปลูกพลังก่อนการเรียนรู้ ◆ รับประทานอาหารเช้า ◆ กิจกรรมสนทนาการ ◆ เข้าฐานเรียนรู้การเอาตัวรอดภัยพิบัติ 1 ◆ รับประทานอาหารกลางวัน	◆ รับประทานอาหารเช้า ◆ กิจกรรมเตรียมความพร้อม ◆ กิจกรรม Survival lab ◆ ปฏิบัติการรับมือภัยพิบัติ ◆ รับประทานอาหาร
ภาคบ่าย 13.00 - 18.00 น.	◆ เรียนรู้ภัยพิบัติเรื่องใกล้ตัว ◆ การกิจสำรวจป่าศึกษาพฤติกรรมธรรมชาติ ◆ พักผ่อนหรือเดินชมแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในศูนย์รวมตะวันตามอัธยาศัย	◆ กิจกรรมเตรียมความพร้อม ◆ เข้าฐานเรียนรู้การเอาตัวรอดภัยพิบัติ 2 ◆ กิจกรรมสร้างสัมพันธ์ทีมพิชิตภัยพิบัติ ◆ พักผ่อนหรือเดินชมแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในศูนย์รวมตะวันตามอัธยาศัย	◆ สรุปกิจกรรม ◆ พิธีปิดการฝึกอบรม ◆ เดินทางกลับ
ภาคค่ำ 18.00 - 21.00 น.	◆ รับประทานอาหารเย็น ◆ กิจกรรมสนทนาการ ◆ กิจกรรมพิชิตโลกไร้พลังงาน ◆ นอนหลับพักผ่อน	◆ รับประทานอาหารเย็น ◆ กิจกรรมสนทนาการ ◆ กิจกรรมเรียนรู้ดวงดาว ◆ เมนูสามัคคีเผือก มัน กล้วยปิ้ง ◆ นอนหลับพักผ่อน	

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมค่ายเตรียมรับมือภัยพิบัติ จะเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีสาเหตุมาจากปัญหาภาวะโลกร้อน นำไปสู่การเตรียมรับมือกับภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการรับมือและการเอาชีวิตรอดภายใต้สถานการณ์ทางธรรมชาติต่างๆ ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นและทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การร่วมกิจกรรมค่าย Survivor Camp ยังทำให้นักเรียน

- มีวินัยในการอยู่และทำงานร่วมกันท่ามกลางความแตกต่างของสมาชิกในกลุ่ม
- รู้จักการเสียสละ
- ช่างสังเกต
- รู้วิธีการจดบันทึก
- รู้จักการตรวจสอบ ตรัสตรง วิเคราะห์ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม
- รู้จักการหาข้อสรุปร่วมกันในเชิงวิทยาศาสตร์
- รู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยความพร้อมเพรียง
- ฟังซึ่งกันและกัน และเคารพในความคิดเห็นของกันและกัน
- ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น และเคารพในมติของทีมงาน
- มีประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา และ
- มีน้ำใจนักกีฬา

ค่าย Survival Camp จัดโดย

ทีมงานจากสมาคมพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

